

Anonymiseret version

Oversættelse

C-422/20 – 1

Sag C-422/20

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

8. september 2020

Forelæggende ret:

Oberlandesgericht Köln (Tyskland)

Afgørelse af:

28. august 2020

Sagsøgt og appellamt:

RK

Sagsøger og appelindstævnt:

CR

[udelades]

OBERLANDESGERICHT KÖLN (Tyskland)

AFGØRELSE

I arvesagen

vedrørende arven efter den tyske statsborger [udelades], der afgik ved døden den 9. marts 2017, hvis sidste sædvanlige opholdssted befinder sig i Manilva, provinsen Malaga, Spanien

med følgende procesdeltagere:

1. CR, [udelades],

sagsøger og appelindstævnt:

[udelades]

2. RK, [udelades],

sagsøgt og appellat,

[udelades]

har anden afdeling for civile sager ved Oberlandesgericht Köln (den regionale appeldomstol i Köln)

[udelades] **[Org. s. 2]**

truffet følgende afgørelse:

I.

[udelades]

II.

Den Europæiske Unions Domstol (herefter »Domstolen«) forelægges i henhold til artikel 267, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), som affattet den 7. juni 2016 (EUT C 202, 164) vedrørende fortolkningen af fællesskabsretten følgende præjudicielle spørgsmål:

1.

Er det en betingelse for, at den ret, ved hvilken sagen tidligere er anlagt, erklærer sig inkompetent i henhold til arveretsforordningens artikel 7, litra a), at denne ret udtrykkeligt erklærer sig inkompetent, eller kan den nøjes med en erklæring, der ikke er udtrykkelig, når det heraf følger, at retten har erklæret sig inkompetent?

2.

Har den ret i en medlemsstat, hvis kompetence hidrører fra, at retten i en anden medlemsstat, ved hvilken sagen tidligere blev anlagt, har erklæret ikke at være kompetent i sagen, kompetence til at efterprøve, om forudsætningerne for, at den ret, som sagen tidligere blev anlagt ved, kunne træffe afgørelse i henhold til arveretsforordningens artikel 6, litra a), og artikel 7, litra a, var opfyldt? I hvilket omfang er den afgørelse, som er truffet af den ret, ved hvilken sagen tidligere blev anlagt, bindende? Navnlig ønskes der svar på følgende: **[Org. s. 3]**

a)

Har den ret i en medlemsstat, hvis kompetence hidrører fra, at retten i en anden medlemsstat, ved hvilken sagen tidligere blev anlagt, har erklæret ikke at være kompetent i sagen, kompetence til at efterprøve, om arveladeren gyldigt har valgt lovgivningen i medlemsstaten i henhold til arveretsforordningens artikel 22?

b)

Har den ret i en medlemsstat, hvis kompetence hidrører fra, at retten i en anden medlemsstat, ved hvilken sagen tidligere blev anlagt, har erklæret ikke at være kompetent i sagen, kompetence til at efterprøve, om en af sagens parter har indgivet en anmodning om, at den ret, ved hvilken sagen tidligere blev anlagt, afgiver en erklæring om manglende kompetence i henhold til arveretsforordningens artikel 6, litra a)?

c)

Har den ret i en medlemsstat, hvis kompetence hidrører fra, at retten i en anden medlemsstat, ved hvilken sagen tidligere blev anlagt, har erklæret ikke at være kompetent i sagen, kompetence til at efterprøve, om den ret, ved hvilken sagen tidligere blev anlagt, med rette har antaget, at retterne i den medlemsstat, hvis lovgivning er blevet valgt, er bedre egnet til at træffe afgørelse i arvesagen?

3.

Finder arveretsforordningens artikel 6, litra a), og artikel 7, litra a), som forudsætter lovvalg »i overensstemmelse med artikel 22«, også anvendelse i et tilfælde, hvor arveladeren ikke har foretaget et udtrykkeligt eller stiltiende lovvalg i en testamentarisk disposition, der er givet før den 17. august 2015, men det kun kan følge af arveretsforordningens artikel 83, stk. 4, hvilken lov der finder anvendelse på arven? **[Org. s. 4]**

Begrundelse:

I.

1. I en tidligere sag [udelades] havde den under 1. anførte part i sagen, arveladerens hustru, i notarialdokument af 23. marts 2017 anmodet Amtsgericht Düren (byretten i Düren, Tyskland) om at udstede en attest om, at hun er universalarving, samt et europæisk arvebevis på grundlag af testamentet af 14. juni 1990 [udelades]. Det fremlagte testamente er affattet i hånden på tysk og har følgende ordlyd [udelades]:
2. *»Testamente for ægtefællerne [udelades]*

Med dette testamente indsætter ægtefællerne [udelades] hinanden gensidigt som universalarvinger.

Tittling, den 14. juni 1990

*-ægtemandens underskrift
-hustruens underskrift-«*

3. Den under 2. anførte part i sagen, arveladerens bror, havde modsat sig anmodningen fra dengang; [udelades]
4. Ved kendelse af 20. december 2017 fandt skiftedommeren ved Amtsgericht Düren (byretten i Düren), at de forhold, der var nødvendige for at opnå det ønskede arvebevis, var godtgjort [udelades] [**Org. s. 5**]
5. Efter at den under 2. anførte part havde anlagt sag, erklærede afdelingen ved kendelse af 4. juli 2018 [udelades] Amtsgericht Düren (byretten i Düren) for inkompetent. [udelades]. Afdelingen begrundede sin kendelse således:
6. *»[udelades] Amtsgericht (byret) skal i henhold til arveretsforordningens artikel 15 erklæres for inkompetent, idet de tyske skifteretter ikke har international kompetence til at påkende den foreliggende sag om arvebeviser. [udelades].*
7. *De tyske skifterettens internationale kompetence kan ikke støttes på §105 i Familiengesetzbuch (familieretlig lovbog, herefter »FamFG«), sammenholdt med samme lovs §343, stk. 2 og 3. Den tilsvarende regel om stedlig kompetence er ikke forenelig med arveretsforordningens artikel 4, eftersom den internationale kompetence, der er reguleret ved denne forordning – også – vedrører nationale arvebeviser som det tyske arvebevis.*
8. *I dom afsagt af EU-Domstolen den 21. juni 2018, sag C-20/17 [udelades], der blev afsagt efter vedtagelsen af Amtsgerichts (byret) anfægtede kendelse, indgår følgende:*
»Fortolkningen af nævnte forordnings artikel 4, hvorefter denne bestemmelse fastlægger retterne i medlemsstaternes internationale kompetence hvad angår procedurer for udstedelse af nationale arvebeviser, forsøger af hensyn til en korrekt retspleje inden for Unionen at gennemføre dette formål ved at begrænse risikoen for parallelle sager ved retterne i de forskellige medlemsstater og de modsætninger, som dette kan resultere i. Gennemførelsen af de formål, der forfølges med forordning nr. 650/2012, vil derimod blive hæmmet, hvis bestemmelserne i denne forordnings kapitel II, herunder navnlig artikel 4, skal fortolkes således, at de ikke fastlægger retterne i medlemsstaternes internationale kompetence vedrørende procedurer for udstedelse af nationale arvebeviser.«
9. *Domstolens afgørelse blev ganske vist afsagt i en situation, hvor den internationale kompetence (for Amtsgericht Schöneberg (byretten i Schöneberg, Tyskland)) var omtvistet i henhold til FamFG's § 105, sammenholdt med § 343,*

stk. 3. I overensstemmelse med de principper, som Domstolen anfører, er arveretsforordningens artikel 4 imidlertid ligeledes til hinder for, at de tyske skifteretter har international kompetence på grundlag af FamFG's § 343, stk. 2. [Udelades] Denne lovgivning knytter sig nemlig til det sidste sædvanlige opholdssted på det nationale område, mens arveretsforordningens artikel 4 henviser til det sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet. Risikoen for parallelle retssager ved retter i forskellige medlemsstater skyldes, at den internationale kompetence er knyttet til det sidste sædvanlige [org. s. 6] opholdssted på det nationale område, samt ved tilknytningen til de betingelser, der er fastsat i FamFG's § 343, stk. 3.

10. *I henhold til arveretsforordningens artikel 4 er retterne i den medlemsstat, på hvis område den afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet, kompetente til at træffe afgørelse om hele arven. På grundlag af oplysningerne fra sagsøgeren i hovedsagen havde arveladeren ikke sit sidste sædvanlige opholdssted i Tyskland, men i Spanien. Han har nemlig kun opholdt sig i Tyskland i nogle uger med henblik på behandling i 2015, og i øvrigt har han tilbragt den resterende tid i Spanien, hvor ægtefællerne havde en fast ejendom.»*

11. *Efterfølgende opnåede den under 1. anførte part i sagen en kendelse afsagt af undersøgelsesretten nr. 3 i Estepona (Spanien) den 29. april 2019 [udelades]. I den tyske oversættelse er bl.a. anført følgende:*

12. *»[udelades]*

Efter anmodning fra den berørte part afstår jeg med denne kendelse fra at træffe afgørelse i denne sag, da retterne i Tyskland bedre er i stand til at træffe afgørelse om boet, og på grund af de praktiske omstændigheder, såsom den berørte parts sædvanlige opholdssted og placeringen af hovedparten af arven.»

13. *Ved notarialbrev af 29. august 2019 anmodede den under 1. anførte part Amtsgericht Düren (byretten i Düren) om udstedelse af en attest om, at hun er universalarving, samt et europæisk arvebevis, idet hun på ny fremlagde anmodningen med notarens påtegning af 23. marts 2017 [udelades]. Hun har efterfølgende fremlagt ovennævnte kendelse fra den spanske ret. Anmodningen blev anfægtet af den under 2. anførte berørte part.*

14. *Ved kendelse af 19. februar 2020 fastslog Amtsgericht Düren (byretten i Düren) [udelades], at Amtsgericht Düren (byretten i Düren) i henhold til afgørelsen fra den spanske byret [org. s. 7] er kompetent i henhold til arveretsforordningens artikel 6, litra a). Den under 2. anførte berørte part har anfægtet denne kendelse [udelades].*

II.

15. *Ved at udsætte sagen skal Den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel 267, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) anmodes om at træffe en præjudiciel afgørelse. Afgørelsen af sagen afhænger af,*

hvordan de fremlagte spørgsmål besvares, hvilket endnu ikke er hverken klart eller afklaret.

16. [Udelades] I forholdet mellem Spanien og Tyskland er de arveretlige domstoles internationale kompetence reguleret i arveretsforordningen. Eftersom arveladeren havde sit sidste sædvanlige opholdssted i Spanien før sin død den 9. marts 2017, fremgår det af arveretsforordningens artikel 4, at ved afgørelser i arvesager er de spanske retter og ikke de tyske skifteretter internationalt kompetente for hele boet [udelades]. Den internationale kompetence for den tyske skifteret, for hvilken sagen er blevet indbragt, afhænger således af, om den senere afgørelse, som den spanske ret har afsagt i nærværende sag den 29. april 2019, udgør en gyldig erklæring om inkompetence i henhold til arveretsforordningens artikel 7, litra a), sammenholdt med samme forordnings artikel 6, litra a).
17. I arveretsforordningens artikel 7, litra a) forudsættes det i henhold til ordlyden i den tyske udgave – »**[org. s. 8]** [r]etterne i den medlemsstat, hvis lov var valgt af den afdøde i medfør af artikel 22, er kompetente til at træffe afgørelse i arvesagen, hvis: a) en ret, ved hvilken sagen tidligere er anlagt, har erklæret sig inkompetent i samme sag i medfør af artikel 6« – at der er sket lovvalg i henhold til arveretsforordningens artikel 22, samt at den ret, ved hvilken sagen tidligere er blevet anlagt, erklærer sig inkompetent i samme sag. Den spanske undersøgelsesret nr. 3 i Estepona erklærede sig ikke udtrykkeligt inkompetent. Tværtimod besluttede den spanske ret i sin kendelse af 29. april 2019 [udelades] at »undlade at træffe afgørelse i denne sag« ([udelades] »*abstenerme de conocer, [...], de las presentes actuaciones*« [udelades]). Spørgsmålet er derfor, om det for at begrunde en medlemsstats internationale kompetence i henhold til arveretsforordningens artikel 7 er nødvendigt, at den ret, ved hvilken sagen tidligere er anlagt, udtrykkeligt (ordret) erklærer sig inkompetent, eller om det er tilstrækkeligt, at en fortolkning foretaget af den ret, ved hvilken sagen senere er anlagt, af førstnævnte rets afgørelse kan føre til, at den ret, ved hvilken sagen tidligere er anlagt, har haft til hensigt at erklære sig inkompetent.
18. 2. Dernæst opstår spørgsmålet, om og med hvilke indledende spørgsmål den ret i en medlemsstat, hvis kompetence følger af arveretsforordningens artikel 7, litra a), i medfør af egen kompetence har lov til at efterprøve en erklæring om inkompetence, der er fremsat af en ret, ved hvilken sagen tidligere er anlagt, eller om en afgørelse truffet af den ret, ved hvilken sagen tidligere er anlagt, har bindende virkning og i givet fald i hvilket omfang:
19. Dette vedrører spørgsmålene om, hvorvidt arvelader, således som det kræves i henhold til arveretsforordningens artikel 6 og 7, har truffet et lovvalg i henhold til arveretsforordningens artikel 22, om der i henhold til arveretsforordningens artikel 6, litra a), var blevet indgivet en anmodning fra en part i sagen til den ret, ved hvilken der tidligere var anlagt sag, om, at denne ret skal erklære sig inkompetent i sagen, og om den ret, ved hvilken sagen tidligere var anlagt, med rette fandt, at retterne i den medlemsstat, hvis lovgivning var blevet valgt, var bedre egnet til at træffe afgørelse i arvesagen [arveretsforordningens artikel 6, litra a)]. **[Org. s. 9]**

20. 3. Dernæst opstår spørgsmålet, om arveretsforordningens artikel 6, litra a), og artikel 7, litra a), finder anvendelse ud over ordlyden, selv om arveladeren hverken udtrykkeligt eller stiltiende har truffet et lovvalg [arveretsforordningens artikel 22, litra a), eller forordningens artikel 83, stk. 2], men hvor det kan fremgå af arveretsforordningens artikel 83, stk. 4, hvilken lov der skal finde anvendelse.

[udelades]

ARBEJDS
DOKUMENT